

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beaty Miničovej a členiek JUDr. Viery Pepelovej a JUDr. Eleny Krajčovičovej, v právnej veci žalobcu **Ing. P.**, zastúpeného JUDr. P. proti žalovanému **S.**, o zaplatenie 800 000 Sk s príslušenstvom, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43 Cob 98/2006 zo dňa 6. októbra 2006, takto

rozhodol:

Rozsudok odvolacieho súdu **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

Odôvodnenie:

Krajský súd v Banskej Bystrici dovolaním napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti tak, že žalobu zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 58 000 Sk, ako aj nahradiť trovy konania štátu vo výške 28 692,30 Sk.

V odôvodnení uviedol, že súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 800 000 Sk s 20% úrokom z omeškania ročne zo sumy 1 282 149 Sk od 17. apríla 1994 do 16. apríla 1998 a s 15% úrokom z omeškania ročne zo sumy 800 000 Sk od 17. apríla 1998 až do zaplatenia. Vo zvyšku žalobu zamietol. Žalovanému tiež uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v celkovej výške 239 878 Sk, ako aj trovy konania štátu vo výške 28 692,30 Sk.

Súd prvého stupňa konštatoval, že účastníci konania uzavreli dňa 18. augusta 1992 dohodu o postupe realizácie programu dodatočného zateplovania a odstránenia väd bytových domov na základe uznesenia vlády č. 493/91 a v zmysle smernice Ministerstva financií SR č. 73/7258/1991 o poskytovaní dotácie zo štátneho rozpočtu na dodatočné zateplovanie bytových domov v SR. Na základe tejto dohody sa žalobca ako dodávateľ zaviazal vykonať zateplovacie práce na bytových domoch nachádzajúcich sa v Banskej Bystrici na ul. Čsl. pionierov č. 1, 3, 5, na ul. Družstevná č. 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15 a na ul. Mičinská č. 26, 28 a 30, ako aj na ul. 9. mája č. 2. V zmysle čl. 4 ods. 1 Dohody sa žalobca ako dodávateľ zaviazal zabezpečiť poskytnutie dotácie z rozpočtu Slovenskej republiky na účet žalovaného vo výške vo výške 80% z celkovej schválenej dotácie. Podľa čl. 4 ods. 3 Dohody sa žalobca ako dodávateľ zaviazal zabezpečiť dofinancovanie realizácie zateplovacích prác až do výšky celkových realizačných nákladov z vlastných zdrojov súvisiacich s budúcou realizáciou strešných nadstavieb nových bytových jednotiek. Termín ukončenia zateplovacích prác bol dohodnutý k 30. júnu 1993. Na základe dodatkov č. 1, 2, 3 a 4 boli zmenené objekty, na ktorých sa mali zateplovacie práce vykonávať.

V zmysle dohody zo dňa 18. augusta 1992 vyplatil žalovaný žalobcovi za vykonanie zateplovacích prác sumu 7 296 313 Sk, čo nebolo medzi účastníkmi sporné. Dňa 20. februára 1995 bola medzi účastníkmi konania podpísaná Dohoda o vyrovnaní záväzkov, v ktorej bola určená zmluvná cena zateplovacích prác vo výške 8 924 000 Sk. V uvedenej dohode bola odsúhlasená suma 1 282 149 Sk, predstavujúca čiastku, ktorou žalobca ako dodávateľ práce dofinancoval. V súvislosti so záväzkom žalobcu podieľať sa na financovaní zateplovacích prác bola dohodnutá zmena ceny diela na sumu 7 641 850 Sk, z ktorej ku dňu podania žaloby žalobca uhradil časť vo výške 7 296 313 Sk. Nezaplatená zostala časť vo výške 345 537 Sk. Podľa vyjadrenia žalobcu, keďže podľa dohody o vyrovnaní záväzkov predstavovala dohodnutá cena diela sumu 8 924 000 Sk, z ktorej žalovaný uhradil časť vo výške 7 296 313 Sk, rozdiel predstavuje čiastku 1 627 687 Sk, pričom z tejto sumy žalobca uplatnil z titulu bezdôvodného obohatenia sumu 800 000 Sk.

Po zrušení pôvodného rozhodnutia, vydaného v predmetnej veci súd prvého stupňa v zmysle právneho názoru odvolacieho súdu zisťoval výšku bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť žalovanému, znaleckým dokazovaním. Zo záveru znaleckého posudku č. 127/2001, vypracovaného Ing. A. vyplynulo, že hodnota vykonaných prác predstavuje sumu 6 664 373 Sk, pričom suma 1 282 149 Sk, určená žalobcom ako suma ním vynaložených prostriedkov, nezodpovedá vynaloženým stavebným prácam. Keďže žalobca nesúhlasil s výsledkom znaleckého dokazovania, súd poveril vypracovaním kontrolného znaleckého posudku S., ktorá v znaleckom posudku č. X. určila hodnotu žalobcom vykonaných prác vo výške 8 742 049,61 Sk. Znalec konštatoval, že cena bola určená dohodou strán. Rovnakým spôsobom určil znalec hodnotu žalobcom financovaných prác na sumu 1 445 736,61 Sk. Podľa dodatku k znaleckému posudku sa však hodnota vykonaných prác nedá určiť, v dôsledku čoho sa nedá určiť ani podiel žalobcu na vynaložených nákladoch.

Žalovaný v konaní vzniesol započítaciu námietku z dôvodu vyúčtovania zmluvnej pokuty, na ktorú však súd prvého stupňa neprihliadol.

Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že pokiaľ bola medzi účastníkmi konania dohodnutá a odsúhlasená výška sumy, ktorou sa mal žalobca podieľať na dofinancovaní ceny diela, tak v danom prípade dôkazné bremeno vyvrátenia tejto dohody spočíva na žalovanom. Keďže žalovaný v konaní v tomto smere žiadne doklady nepredložil, súd žalobe vyhovel.

Na odvolanie žalovaného odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil v napadnutej časti tak, že žalobu zamietol.

Konštatoval, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, pričom postupoval v intenciách zrušovacieho rozhodnutia odvolacieho súdu, keď zisťoval, či došlo k zmene vlastníctva bytov v tých obytných domoch, ktoré boli predmetom zmluvných vzťahov medzi účastníkmi konania, ktorá skutočnosť mala za následok objektívnu nemožnosť plnenia v zmysle ustanovenia § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa zistil, že v rokoch 1994 až 1995 došlo k zmene

vlastníctva bytov v dotknutých domoch tak, že vlastníckmi bytov sa stali pôvodní užívatelia bytov.

Odvolací súd ďalej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukázal na ustanovenie § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je potrebné právo na vydanie bezdôvodného obohatenia posudzovať, ako aj závery znaleckých posudkov, ktoré boli v konaní pred súdom prvého stupňa vypracované a konštatované, že pokiaľ žalobca tvrdil, že žalovaný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, túto skutočnosť nepreukázal, v dôsledku čoho nie je daný základ uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia.

Odvolací súd tiež posúdil Dohodu o vyrovnaní záväzkov, uzavretú medzi účastníkmi konania dňa 20. februára 1995 a zistil, že z nej pre žalovaného vyplýva povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 720 537 Sk s tým, že žalovaný sa zaviazal zaplatiť sumu 360 000 Sk a doplatok 360 537 Sk, keď tento zrealizuje zateplenie obvodového plášťa objektu na ulici Družby 12 v 50% rozsahu. Pokiaľ teda účastníci zmluvného vzťahu konštatovali, že zmluvná cena podľa jednotlivých objektov sa mení na sumu 7 641 850 Sk a na túto sumu objednávateľ skutočne zaplatil sumu 6 936 313 Sk, zo zápisu o vyrovnaní záväzkov nie je možné dovodiť povinnosť žalovaného k úhrade akejkoľvek inej čiastky. Odvolací súd v napadnutej časti preto rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie.

Uviedol, že odvolací súd opačne vyhodnotil dokazovanie vykonané znaleckými posudkami na cenu vykonaných prác a nepriznal žiadnu relevanciu zhodnému tvrdeniu účastníkov v Dohode o vyrovnaní záväzkov zo dňa 20. februára 1995 o finančnom príspevku žalobcu vo výške 1 282 149 Sk.

V rozpore so skutočným obsahom Dohody o vyrovnaní záväzkov jej prisúdil účinky dohody o urovnaní podľa § 585 ods. 1 Občianskeho zákonníka a vychádzal zo zníženia dohodnutej zmluvnej ceny zateplenia objektov. Účastníci konania však v dohode zo dňa 20. februára 1995 neznížili dohodnutú zmluvnú cenu 8 924 000 Sk,

ale len odsúhlasili skutočný podiel, v akom sa žalobca podieľal na spolufinancovaní zateplovania domov. Suma 8 924 000 Sk, rozdelená v pomere 20 a 80 percent, predstavuje sumy 1 784 800 Sk a 7 139 200 Sk. Ak účastníci v dohode konštatujú, že žalobca zaplatil na dofinancovanie sumu 1 282 149 Sk, tak táto suma je o 502 651 Sk nižšia, ako 20% zo sumy 8 924 000 Sk a suma 7 641 850 Sk, na ktorú sa „zmluvná cena podľa jednotlivých objektov mení“ je o 502 650 Sk vyššia, ako 80% zo sumy 8 924 000 Sk. Strany sa preto dohodli, že podiel žalobcu na dofinancovaní nebol 20% ceny zateplovacích prác, ale len niečo cez 14% z nezmenenej zmluvnej ceny 8 924 000 Sk. Má za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva aj na nesprávnom právnom posúdení veci.

Navrhuje, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) prejednal vec podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a § 243a ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania. Po preskúmaní rozsudku odvolacieho súdu a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k uzáveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Dovoláním z dôvodov uvedených v § 237 O.s.p. je možné napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho formu, obsah alebo povahu predmetu konania. Dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je v takom prípade prípustné iba vtedy, ak touto vadou rozhodnutie skutočne trpí, teda ak sa stali skutočnosťami, v dôsledku ktorých vada vznikla a prejavila sa v napadnutom rozhodnutí odvolacieho súdu. K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z väd, uvedených v § 237 O.s.p., prihliada dovolací súd nielen a podnet dovolateľa, ale z úradnej povinnosti (§ 242 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolanie prípustné podľa § 238 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

Ako vyplýva z jeho obsahu, žalovaný v dovolaní namieta, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne právne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p.).

Pod nesprávnym právnym posúdením sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O takýto prípad ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak súd aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil. Nesprávne právne posúdenie môže byť spôsobilým dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok rozhodnutia odvolacieho súdu.

V danom prípade však opodstatnenosť tohto dovolacieho dôvodu nie je daná. Odvolací súd, ako aj súd prvého stupňa na právne posúdenie predmetu sporu aplikovali správny právny predpis. Rozdielne právne závery oboch súdov pri posudzovaní uplatneného nároku sú dôsledkom odlišného hodnotenia dôkazov, ktoré boli dosiaľ v konaní vykonané.

Žalobca v dovolaní poukazuje aj na existenciu dovolacieho dôvodu, uvedeného v ustanovení § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., podľa ktorého dovolanie možno odôvodniť aj tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Za vadu konania v zmysle citovaného ustanovenia možno považovať aj skutočnosť, ak rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z neúplne alebo nesprávne zisteného skutkového stavu veci. O vadu konania pri zisťovaní skutkového stavu sa jedná najmä vtedy, ak pri dokazovaní súd nepostupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku.

Dovolací dôvod podľa ustanovenia § 242 ods. 2 písm. b/ O.s.p. je daný aj v prípade, ak odvolací súd vychádzal pri rozhodovaní veci z iného skutkového základu, než súd prvého stupňa bez toho, aby postupoval v zmysle ustanovenia § 213 ods. 2 O.s.p. a zopakoval dôkazy, na ktorých založil svoje zistenia súd prvého stupňa, prípadne aby dokazovanie doplnil.

Žalobca sa žalobou zo dňa 9. augusta 1996 domáhal proti žalovanému zaplata sumy 800 000 Sk s 20 % úrokom z omeškania zo sumy 1 627 687 Sk od 17. apríla 1994 do zaplata. V priebehu konania zmenil žalobu tak, že požadoval zaplata sumy 800 000 Sk s 20% úrokom z omeškania zo sumy 1 444 736,61 Sk od 16. apríla 1998 a s 15 % úrokom z omeškania zo sumy 800 000 Sk od 17. apríla 1998 do zaplata. Súd prvého stupňa zmenu žaloby pripustil. Nárok žalobca uplatnil z titulu bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré malo vzniknúť žalovanému tým, že žalobca vynaložil finančné prostriedky na zateplenie bytových domov žalobcu v zmysle Dohody o postupe realizácie programu dodatočného zateplovania a odstraňovania väd bytových domov súvisiacich s uznesením vlády SR č. 493/1991, uzavretej dňa 18. augusta 1992 a jej dodatkov zo dňa 25. augusta 1992, 8. decembra 1992 a 11. júna 1993.

Súd prvého stupňa po vykonaní dokazovania dvoma znaleckými posudkami, ktorých závery si odporovali, vychádzal pri určení výšky finančných prostriedkov, vynaložených žalobcom na práce spojené so zateplením objektov žalovaného z Dohody o vyrovnaní záväzkov uzavretej sporovými stranami dňa 20. februára 1995, podľa ktorej v súvislosti s realizáciou strešných nadstavieb žalobca ako zhotoviteľ z vlastných finančných zdrojov zaplatil na dofinancovanie zateplenia nad úroveň poskytnutej dotácie zo štátneho rozpočtu celkove sumu 1 282 149 Sk. V dohode sa ďalej konštatuje, že zmluvná cena podľa jednotlivých objektov sa mení na sumu 7 641 850 Sk a keďže žalovaný zaplatil zhotoviteľovi sumu 6 936 313 Sk, celkový nárok zhotoviteľa predstavuje sumu 720 537 Sk.

Odvolací súd pri skúmaní opodstatnenosti uplatneného nároku žalobcu vychádzal zo záverov znaleckých posudkov a na ich základe konštatoval, že žalobca

svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nepreukázal. Pokiaľ ide o Dohodu o vyrovnaní záväzkov zo dňa 20. februára 1995, jej obsah vyhodnotil inak ako súd prvého stupňa so záverom, že z nej pre žalovaného nevyplýva povinnosť k úhrade akejkoľvek sumy. Uvedené závery odvolací súd prijal bez toho, aby dokazovanie v zmysle § 213 ods. 2 O.s.p. v potrebnom rozsahu sám opakoval. V konaní pred odvolacím súdom preto došlo k vade, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, čím je daná existencia dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici podľa § 243b ods. 1, 2 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

O trovách odvolacieho ako aj dovolacieho konania bude rozhodnuté v novom rozhodnutí o veci (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 29. mája 2008

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu